

Strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci zagrożonych uzależnieniem w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 2 w Rybniku.

A. Wstęp

1. Podstawa prawna:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. Nr 35, poz. 228 z późn. zm. – tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z/ oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą),
  - a) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.),
- 2) Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198),
- 3) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. Nr 30, poz. 179 z późn. zm.),
- 4) Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1977 r. w sprawie form i metod działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich,
- 5) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.),

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).

Strategia działań wychowawczych, zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec uczniów zagrożonych uzależnieniem obejmuje wszelkie działania wychowawcze, profilaktyczne, edukację prozdrowotną i jest realizowana przez wszystkich pracowników szkoły.

Podmiotem działań w ramach strategii są uczniowie.

Strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych.

I. Systematyczne prowadzenie w szkole edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, rodziców oraz nauczycieli:

1. Uwzględnianie w programie wychowawczym i profilaktyki tematyki prozdrowotnej.
2. Edukacja prozdrowotna prowadzona przez pielęgniarkę szkolną.
3. Praca zespołów: wychowawczego, bhp.
4. propagowanie sposobów aktywnego i bezpiecznego spędzania wolnego czasu.
5. Działalność świetlicy.
6. Współpraca z Placówką wsparcia Dziennego.
7. Rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania.
8. Organizowanie i udział w zawodach sportowych.
9. Organizacja zajęć opiekuńczo – wychowawczych.
10. Uczenie sposobów rozwiązywania konfliktów.
11. Pedagogizacja rodziców.
12. Utrzymywanie współpracy z różnymi instytucjami w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży.

II. Rozwijanie działalności informacyjnej:

1. Organizowanie apeli wychowawczych.
2. Wykorzystywanie tablic informacyjnych dla uczniów, nauczycieli i rodziców.
3. Zamieszczanie informacji w „Księżce zarządzeń”
4. Zebrania informacyjne i konsultacje.
5. Zamieszczanie informacji w gazetce szkolnej.
6. Zamieszczanie informacji w zeszytach korespondencji.

III. Zadania pracowników szkoły w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonym uzależnieniem:

1. Dyrektor szkoły:
  - Realizuje zadania wynikające ze Statutu Szkoły.
  - Monitoruje i odpowiada za realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych.
  - Na bieżąco informowany jest przez wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły o podejmowanych przez nich działaniach wynikających z realizacji strategii.

- Podejmuje stosowne decyzje tak, aby każda interwencja była przeprowadzona z zachowaniem wszelkich praw zarówno uczniów, jak i ich rodziców.

2. Nauczyciele i wychowawcy klas:

- Realizują zadania zawarte w szkolnym Programie Wychowawczym, Programie Profilaktyki oraz w planach pracy wychowawcy klasy.
- Systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów na godzinach do dyspozycji wychowawcy, na zajęciach pozalekcyjnych, zajęciach w świetlicy szkolnej, kołach zainteresowań.
- Realizują zagadnienia dotyczące zapobieganiu uzależnieniom w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia
- Uczestniczą w WDN oraz kursach, szkoleniach, konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem.
- Wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z i uczniami i ich rodzicami informując o szkodliwości środków i substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa oraz może doprowadzić do uzależnienia.
- Wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy.
- Wychowawcy klas i nauczyciele współpracują z pedagogiem szkolnym, szkolną pielęgniarką w zakresie realizowania zagadnień profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej.

3. Pedagog szkolny:

- Zapewnia pomoc pedagogiczną młodzieży zagrożonej uzależnieniem na terenie szkoły, prowadzi indywidualne konsultacje i poradnictwo pedagogiczne uczniom podejmującym zachowania ryzykowne.
- Systematycznie rozpoznaje i diagnozuje zagrożenia związane z uzależnieniem (ankiety skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli, obserwacje diagnozujące, rozmowy kierowane, indywidualne rozmowy z uczniami, konsultacje z wychowawcami, nauczycielami i pozostałymi pracownikami szkoły).
- Prowadzi działalność informacyjną, która obejmuje upowszechnianie wśród młodzieży, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły

informacji na temat szkodliwości środków lub substancji, których używanie jest zagrożeniem dla zdrowia i życia uczniów.

- Udostępnia młodzieży, rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły materiały edukacyjne dotyczące problematyki zapobiegania narkomanii.
- Dostarcza osobom zainteresowanym informacji na temat dostępnych form pomocy (placówki i organizacje wspierające dziecko i rodzinę, placówki świadczące pomoc społeczną rodzinie, punkty konsultacyjne dla osób z problemem uzależnienia, placówki leczenia uzależnień i współuzależnienia, organizacje pozarządowe służące pomocą rodzinie, inne) młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej, osobom współuzależnionym.
- Organizuje, prowadzi zajęcia profilaktyczne, integracyjne we współpracy z wychowawcami klas, współorganizuje profilaktyczne imprezy ogólnoszkolne w celu zaspokajania potrzeb psychicznych i społecznych uczniów, rozwijania poczucia własnej wartości, motywowania do podejmowania właściwych decyzji, różnych form aktywności, rozwijania zainteresowań i umiejętności psychospołecznych.
- Współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi dziecko, rodzinę i szkołę w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży.
- Organizuje i uczestniczy w WDN oraz w warsztatach, szkoleniach, kursach organizowanych przez placówki zajmujące się tą działalnością.
- Współpracuje z dyrekcją szkoły, wychowawcami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły we wszystkich działaniach mających na celu redukcję zachowań ryzykownych młodzieży, w sytuacjach wymagających interwencji lub w sytuacjach wymagających udzielenia pomocy uczniowi, który znalazł się w sytuacji kryzysowej.

4. Pielęgniarka szkolna:

- Udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji; określa stan, w jakim on się znajduje.
- Wzywa pogotowie ratunkowe, jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia.
- Powiadamia dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji, gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających lub stał się ofiarą pobicia.
- Współpracuje z pedagogiem w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub podejrzenia, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem.

5. Pracownicy administracji i obsługi szkoły:

- Informują dyrektora szkoły lub pedagoga, wychowawcę lub nauczyciela o każdym niepokojącym zdarzeniu czy zaobserwowanej sytuacji kryzysowej, wymagającej interwencji pracownika szkoły.

IV. Współpraca z rodzicami

1. Współpraca w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
2. Współuczestnictwo rodziców w realizacji programów wychowawczych i profilaktyki.
3. Organizacja imprez środowiskowych promujących zdrowy styl życia.
4. Organizacja prelekcji oraz pedagogizacja rodziców.

V. Aktywny udział dzieci i młodzieży w zajęciach profilaktycznych i zajęciach umożliwiających, alternatywne wobec zachowań ryzykownych, zaspokajanie potrzeb psychicznych i społecznych:

1. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych - kółek zainteresowań, zajęć sportowych.
2. Organizowanie zajęć profilaktycznych prowadzonych przez pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznej, policji oraz pedagoga szkolnego.
3. Przydzielanie funkcji szkolnych, wyróżnianie i nagradzanie.
4. Zajęcia opiekuńczo – wychowawcze w świetlicy szkolnej.

VI. Dostosowanie treści i formy zajęć profilaktycznych do zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz stopnia zagrożenia:

1. Organizacja lekcji wychowawczych, spotkań, pogadanek, imprez klasowych.
2. Uwzględnienie tematyki przeciwdziałania uzależnieniom i agresji w planach wychowawczych na każdym etapie edukacyjnym i ich ewaluacja.
3. Realizacja zagadnień dotyczących zapobieganiu uzależnieniom w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia.
4. Diagnozowanie sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy przez wychowawców.
5. Realizowanie zagadnień profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej przez pedagoga i pielęgniarkę szkolną.

VII. Edukacja rówieśnicza:

1. Działalność Samorządu Uczniowskiego
2. Świetlica szkolna – pomoc koleżeńska

VIII. Sposób współdziałania pracowników szkoły ze służbą zdrowia i Policją:

1. Stała współpraca i wymiana doświadczeń dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego w zakresie profilaktyki zagrożeń.
2. Spotkania dyrektora szkoły, pedagoga, nauczycieli ze specjalistami ds. nieletnich i patologii, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym.
3. Spotkania tematyczne dla uczniów z udziałem funkcjonariuszy policji m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości, zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń.
4. Informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji młodzieży,
5. Udzielanie przez policję pomocy w rozwiązywaniu trudnych problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
6. Współpraca z placówką służby zdrowia w celu stwierdzenia stanu zdrowia i ewentualnego udzielenia pomocy medycznej.

IX. Współpraca z różnymi instytucjami, wspierającymi działalność szkół w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży:

PP- P, Policja, Sad Rejonowy, Placówka Wsparcia Dziennego, Samorząd, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Parafia, Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych i Fundacja „Trzeźwy Umysł”. Stacja Epidemiologiczna, Centrum pomocy Rodzinie.

X. Wspieranie dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, w tym aktywności pozaszkolnej, zaspakajających ich potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijających zainteresowania i umiejętności psychospołeczne:

1. Akcje informacyjne dotyczące oferty instytucji zewnętrznych.

2. Współpraca z Placówką Wsparcia Dziennego.
3. Współpraca z Domem Kultury, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.
4. Współpraca z parafią w Niewiadomiu.

XI. Nauczyciele Uczestniczą w WDN oraz kursach, szkoleniach, konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem.

XII. Dokonywanie systematycznej oceny efektów podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych:

1. Pedagog szkolny, wychowawcy i dyrektor na bieżąco zbierają informacje o ryzykownych zachowaniach uczniów.
2. 2 razy w ciągu roku szkolnego przeprowadza się analizę głównych problemów wychowawczych uczniów.
3. Na koniec roku szkolnego lub według potrzeb przeprowadza się ewaluację pracy profilaktycznej szkoły.

XIII. Procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń:

Lp.	Sytuacja kryzysowa	Działania interwencyjne pracowników szkoły
1.	Nauczyciel uzyskał informację, iż uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia lub przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy lub pedagogowi. • Wychowawca/pedagog informuje o fakcie dyrektora szkoły. • Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) i przekazuje im uzyskaną informację, przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności; w przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. • W toku interwencji profilaktycznej wychowawca może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym. • Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny i Nieletnich lub Policję (specjalistę ds. nieletnich). • Podobnie, w sytuacji gdy szkoła wykorzystwała dostępne jej

		<p>środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia Sąd Rodzinny i Nieletnich lub Policję; dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji).</p>
2.	<p>Nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę lub pedagoga. • Nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względu na jego bezpieczeństwo nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego zdrowie i życie. • Nauczyciel/pedagog wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu zdrowia, ewentualnie udzielenia pierwszej pomocy medycznej. • Wychowawca zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. • Jeżeli rodzice (prawni opiekunowie) odmówią odebrania dziecka ze szkoły, o pozostaniu ucznia w szkole lub przewiezieniu go do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszowi Policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły. • Dyrektor szkoły powiadamia najbliższą jednostkę Policji, gdy rodzice (prawni opiekunowie) ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub środków odurzających odmawiają przyścia do szkoły, a on jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. • W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości Policja ma prawo przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin), o fakcie umieszczenia ucznia zawiadamia się rodziców (prawnych opiekunów) oraz Sąd Rodzinny i Nieletnich. • Jeżeli powtarzają się przypadki, że uczeń pod wpływem alkoholu lub środków odurzających znajduje się na terenie szkoły, dyrektor ma obowiązek powiadomienia o tym fakcie Policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
3.	<p>Nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą narkotyk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

		<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciel powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły. • Dyrektor szkoły wzywa Policję. • Po przyjeździe Policji dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące zdarzenia.
4.	Nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. • Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji. • Nauczyciel o swoich spostrzeżeniach powiadamia niezwłocznie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa. • W przypadku, gdy uczeń odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znaną substancję i zabiera ją do ekspertyzy. • Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel lub dyrektor po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją dyrektorowi a dyrektor Policji. • Wcześniej próbuje sam ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył tę substancję. • Nauczyciel dokumentuje całe zdarzenie, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
5.	Nauczyciel stwierdził, że uczeń popełnił czyn karalny lub przestępstwo	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły • ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia. • Przekazuje sprawcę dyrektorowi szkoły (o ile przebywa na terenie szkoły) lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę. • Powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia-sprawcy. • Niezwłocznie powiadamia Policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest znana. • Zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je Policji.

6.	Nauczyciel stwierdził, że uczeń stał się ofiarą czynu karalnego lub przestępstwa	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciel udziela pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnia jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, w przypadku, gdy ofiara doznała obrażeń. • Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły. • Powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia. • Dyrektor wzywa Policję, w przypadku kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa. • Ustala okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
7.	Nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję lub przedmiot, które ocenia jako niebezpieczne (np. broń, materiały wybuchowe, nieznane substancje)	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciel zapewnia bezpieczeństwo osobom przebywającym na terenie szkoły. • Nakłania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (- jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego; - w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, która zawiadamia policję). • Nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły. • Nauczyciel uniemożliwia dostęp osobom postronnym do niebezpiecznych materiałów. • Dyrektor szkoły natychmiast wzywa Policję
8.	Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusje, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary. • Rozdzielenie stron. • Wezwanie wychowawcy (ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o interwencji:- powiadomienie dyrekcji, rodziców i/lub Policji –w zależności od wagi zdarzenia. • Próba mediacji między stronami konfliktu. • Obniżenie punktacji z zachowania.
9.	Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, brak reakcji na polecenia nauczyciela).	<ul style="list-style-type: none"> • Upomnienie słowne. • Próba uspokojenia sytuacji w klasie. • Powiadomienie wychowawcy lub pedagoga. • Powiadomienie rodziców, (prawnych opiekunów oraz ewentualnie kuratora sądowego). • W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie dyrekcji szkoły. • Konsekwencje: zgodne ze statutem szkoły. • Obniżenie punktacji z zachowania.

10.	Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.	<ul style="list-style-type: none"> • Interwencja świadka zdarzenia - powstrzymanie sprawców. • W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców. • Wezwanie rodziców. • W przypadku dużej szkody zgłoszenie na policję. • Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców. • Obniżenie punktacji zachowania.
11.	Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> • Zgłoszenie faktu wychowawcy. • Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem powiadamia o fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz dyrekcję. • Rozmowa dyscyplinująca i profilaktyczna - powiadomienie ucznia w obecności rodziców o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie. • Obniżenie punktacji zachowania.
12.	Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> • W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia telefoniczne powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów ucznia o wagarach. • Wysłanie pisemnego upomnienia-zawiadomienia do rodziców/prawnych opiekunów o absencji ucznia (po dwóch tygodniach nieobecności) i nie realizowaniu przez niego obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki. • W przypadku dalszego braku reakcji prawnych opiekunów/rodziców ucznia wszczęcie postępowania administracyjnego i administracyjna egzekucja realizacji obowiązku szkolnego lub nauki, powiadomienie sądu rodzinnego.
13.	Procedury powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawca oddziału powiadamia telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców lub prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych. • Wychowawca sporządza notatkę służbową z powiadomienia rodziców w dzienniku lekcyjnym oddziału w rubryce "Kontakty wychowawcy z rodzicami". • W przypadku nieobecności wychowawcy należy zachować obowiązującą w szkole drogę służbową (wychowawca, pedagog, dyrekcja).